

CIJENA lista : U pretplati za čitavu god. K 86.—, za polugodište K 48.—, tromjesečno K 30.—, mjesečno K 16.—, u maloprodaji 12 fl. pojedini broj. OGLASI primaju se u upravi lista trg Cuztoza 1

Godina IV.

U Puli, subota 27. travnja 1918.

Broj 1002

Imendan naše carice.

Današnji dan imade posebno značenje za našu državu i za naš narod: Naša presvjetla carica slavi imendan i s njom slavi taj dan i sav naš narod na jugu. Naš istrađani i iskrvavljeni narod gleda u Nju kao glavnu potporu za svoje nade, za svu svoju budućnost. Kao njezina i tankočutna žena osjetila je naša premilostiva carica od prvog dana, kad je stupila na staroslavno, hapsburško prijestolje, jače no svi drugi sav neopisiv užas svjetskog rata, svu patnju nesretnih majka, udovica i sestara i našla je kao majka države odmah svoje mjesto na strani patničkih žena svjetskog rata. Da se je smijela izreći riječ „mir“ unatoč svoj perversnosti i unatoč terorizmu ratnih huskaca, možemo zahvaliti Njoj, našoj carici. Možda je naša mekana slavenska čud kriva, da sav slavenski narod u monarkiji osjeća Njezinu bol i teži za istim ciljevima, ali i hladan razum uvjeryava nas, da su ti ciljevi jedino plemeniti i jedini vrijedni života, rada i žrtava. Velebna ideja mira među narodima, našla je u našoj carici najjasniju štitnicu; da je Njezina volja mogla odlučiti, imali bi već odavno žudjeni mir, bili bi se vratili naši ratnici mirnom i korisnom radu, bile bi već zacjeljene teške rane, koje je narodima zadao svjetski rat, bile bi se osušile suze udovica i sirota. Ali srce ne smije u to doba da prozbori svoju riječ, da predloži svoje silne argumente. Bezobzirni stroj razuma, koji raspolaže sa životima naroda isto tako hladnokrvno kao što i sa tehničkim sredstvima, koji potkovjetuju ratni pribor sa ljudskim materijalom, on imade u današnjem svijetu odlučnu riječ, a narodima ne preostaje drugo, do toga, da plaću sa svojom caricom i paze s Njom strašne muke, bez nade u skorajnje izbavljenje.

Današnji bi dan za caricu bio puno jasniji, puno svečaniji, bio bi dan raskošne radosti, da je svijetom zasjalo sunce sveopćeg mira. Svijet bi se veselio proljeću, koje si je prisvojilo taj spomendan, a ovo bi se proljeće budlo također u milijunima duša. Bio bi zaista dan najsmionijih nada, najsmućunijih snova. Ali crne slutnje ne daju našoj radosti slobode, sputavaju plemeniti zanos mišalj ukovani od zle kobi plaćemo za našom caricom nad ruševinama propale sreće, bezmoćni, da bi odvratili od svijeta strašne nevolje, koje ga još čekaju. Ali ipak nije taj dan bez tračka nade: naš narod zna, da imade na uzvišenom prijestolju blaženstva svojih čežnja, da imade dušu, koja slyaca njegovu duboku bol... I baš ovo plemenito najčestće majke domovine jača našu silu, diže našu snagu, druži naše redove. Kao nikada u svjetskoj povijesti diže se k nebu očajan jaut milijuna ranjenih duša za mirom. Kao milosrdni samaritanca stoji carica uz Svoj narod. Njezine su riječi melem njegovim ranama. Njezina dobrotu tješi uzbudjena srca, Njezine nade otvaraju našem narodu ljepše vidlike u bolju budućnost.

Ganut od tolike dobrote, od tolikog iskrenog milosrdja, ne želi si naš narod ništa, no to, da bi njegovu pozdraviti svojoj caricu u svojoj zemlji, da bi joj mogao kazati sve, što mu leži na sreću kao težak kamen, da čuje Njezinu riječ, Njezinu utjehu. Ova je želja danas življa i jača nego li je ikad bila.

Mnogo imade razlika u mišljenju naših naroda članak, koji, kao monarkiji; ali taj dan, kad slavimo imendan naše nije bio citovan vladarice, morao bi ujediniti sve dobre i harne duše u jednoj misli, u jednoj želji, da se nade Njezinog članku raspisuje u jednoj misli, u jednoj želji, da se nade Njezinog ernacionalni, te pr Veličanstva čim prije ispune, znajući, da ćemo tom kuša oko pregovora Njezinu najdublju čežnju, da će kako bi došlo (ova čestitka biti najbliža Njezinim osjećajima i da je listova nije se sveopći mir na svijetu glavni uvjet Njezinoj potpunoj t, ali je zato došlo sreći. Dosta je već boja neumoljivim, krvavim oružjem. Došlo je doba, da se svi ljudi na svijetu združe u svetu vojku za mir, da obistinimo caričine nade, da možemo prigodom Njezinog imendana naredne godine slaviti ne samo krasan spomendan uzvišene vladarice, već i uskrsnuće svijeta u miru i sreći...

RATNI IZVJEŠTAJI: Austro-ugarski.

Beč, 26. (D. u.) Službeno se javlja: Na jugozapadnoj fronti nema osobitih događaja. — Poglavlica generalnog stožera.

Događaji na moru: U noći od 22. na 23. travnja provalilo je odijeljenje naših razarača u južnom jadranoj fronti protiv Otrantskoj česti. U topničkom boju sa protivničkim lakim pomorskim silama bio je neprijateljski razarač teško oštećen. Naše su se jedinice vratile bez gubitka ili oštećenja. — Zapovjednik brodovlja.

Njemački.

Berlin, 26. (D. u.) Iz velikog se glavnog tana službeno javlja: Zapadno bojište: Navala vojske generala Sixt von Arnim dovela je do potpunog uspjeha. Kemei, uzvisina, koja na široko i paleko vlada flandrijskom ravnicom, u našem je postudu. Iza žestoke topničke pripreme nastupila

je pješadija generala Siegera i Eberhardta na navalu. Francuske divizije, kojima je u okviru engleskih četa bila povjerena obrana Kemei, kao što i Englezi, koji su se priključili kod Witchaetea li Dranoetera, bili su bačeni iz njihovih položaja. Veliki je ljvak od St. Hilaire te i samo mjesto osvojeno. Osvojili smo brojne betonske kuće i izgrađene dvorce u tom području. Pruske i bavorske su čete osvojile na juris mjesto i gotu Kemei. Zaštićena od topništva, dovedenog unatoč nepovoljnom području, udarila je pješadija na mnogim mjestima sve do potoka Kemei. Osvojili smo Dranoeter i Fleügelhoek. Ljetalačke su skupine napale sa dobrim uspjehom na stražnje čete neprijatelja, koje su bile pune vozova i neprijateljskih kolona. Kao plijen jučerašnjeg dana javljeno je 6500 zarobljenika, većim dijelom Francuza, među njima jedan francuski i jedan engleski pukovnijski zapovjednik. Južno od Somme nijesmo mogli održati Villers-Bretonneux, u koje smo selo bili provalili, uslijed neprijateljskih protunavala. Daljnje jake navale izjavile su se tik istočno od sela, kao što i uz sumu i selo Hangard, koje smo oteli neprijatelju. Broj zarobljenika povisio se je u tom bojišom odsjeku na 2400. Između Avre i Oise osim privremenog ožvljenja paljbe ništa osobita. Na istočnom brijegu Mosele provalile su naše satnije u francuske optoče te su prodrle u Regnieville. Iza kako su izvršile svoju zadaću, povratile su se sa zarobljenicima u svoje položaje. Sa ostalim bojišta ništa nova. — Ludendorff.

* Rat na moru. Wolffov ured javlja: Na zapadnoj obali Engleske naše su podmornice potopile opet 17.000 brutto registarskih tona, među njima također duboko nakrcan jedan parobrod od 5000 i drugi od 4000 tona.

* Napadaj na obalu od Zeebrügge. Reuterov ured javlja: Nasuprot podacima njemačkih izvještaja, da je od brodova, koji su sudjelovali kod akcije protiv Zeebrügge i Ostende, bilo potopljeno 5 krstarica, 3 razarača i znatan broj motornih čamaca, ustanovljuje admiraliteta: da ukupul broj potopljenih brodova, osim blokadnih brodova i jedne podmornice, koje su prema zapovijedi bili bačeni u zrak, iznosi 1 razarač i 2 motorna čamca.

* Sjedinca zastupničko kuće odgođena. Sjedinca zastupničke kuće, sazvana za 30. t. mj., bila je sa istim dnevnim redom odgođena na 7. svibnja.

* Mir o Rumunjskom. Dr. von Kithlmann, koji je jučer otputovao u Beč, da krene sa baronom Burianom u Bukarešt, izjavio se je pred odlaskom u nekom pogovoru sa vodjama stranke u državnom saboru u tancine o pitanjima, koja su u svezi sa rumunjskim mirovnim ugovorom. Njegovim je izjavama, u kojima se je dotaknuo također pitanja dinastije, slijedila kratka rasprava. — Prema „Vossische Zeitung“ se glasa, da su oni, koji su bili prisutni kod pogovora sa državnim kancelarom, dobili utisak, da će formalni ugovor sa Rumunjskom biti doskora zaključen.

* Pregovaranja izmedju Njemačke i Nizozemske. Berlinski dopisnik „Allgemeen Handelsblada“ doznaje, da su pregovaranja, vodjena zadnjih dana izmedju njemačke i nizozemske vlade u Berlinu, izazvala dojam, e će se moći postići sporazum, te da nema nikakva razloga za uznemirenost. Očekuje se sklopljenje gospodarskog ugovora za nekoliko sedmica.

* Nijemci protiv Jugoslavena. Dopisni ured javlja: U jednoj od državnog društva njemačke radničke stranke sazvanoj skupštini bilo je, kako javlja „Parlamentskorrespondenz“, jednoglasno zaključeno, usprotiviti se slovenskim željama, da se priključe jednoj jugoslavenskoj državi.

* Odaslanstvo Estonaca u Engleskoj. Reuter javlja iz Londona dne 25. t. mj., da je u Englesku prispjelo odaslanstvo iz Estonske, koje predstavlja 70 postotaka sveukupnog pučanstva, da od engleske vlade zahtijeva, neka prizna neovisnost Estonske. Odaslanici imali su razgovor sa državnim tajnikom vanjskih poslova, Balfourom, te su na to otputovali u Pariz.

Članovi gospodske kuće kod Seidlera.

Beč, 25. (D. u.) Danas dodjoše k ministru-predsjedniku dr. vit. Seidleru članovi gospodske kuće grof Czedik, knez Egon Fürstenberg, dr. Baernreither, barun Maks Vladimir Petz, grof Nostiz i grof Plener te upraviše na temelju zaključka stranke sredine i ustavne stranke u gospodskoj kući na načelnika kabineta pitanje, u kojemu se kao uvod upućuje na to, da se smatra dovršenim objašnjenje carevog pisma i to carevom izjavom u obim brzobjavkama, poslanima od cara na njemač-

kog cara te da je time čitava stvar postavljena izvan svake sumnje i dovršena. Time se mora — tako je rečeno u nagovoru — uzeti svaku podlogu strujama, koje su protivne savezu sa Njemačkom. Ovaj savez, koji je na novo učvršćen zajednički prolivenom krvlju, pruža jamstvo za konačnu pobjedu kao što i za željeni mir u budućnosti, koja će izliječiti ratom zadane rane. Monarkija stoji prema njemačkoj državi u stalnoj, nepokolebivoj vjernosti te će takva uvijek i stajati. Izjave, sadržane u brzobjavkama obiju careva, koje govore o solidarnosti interesa, o vjernom pobratimstvu i o nerazriješivoj zajednici ratnih ciljeva, opeta su postavile pečat na ovaj savez. Upit nastavlja: Mi se oslanjamo na nedirljivu carsku riječ, da će za carsku kuću i za monarkiju ostati sadašnja vanjska politika i dalje mjerodavnom. Održanje dosadašnjeg kurza vanjske politike zahtijeva ali i unutrašnju politiku, koja će vanjsku politiku u svakom pogledu podupirati, koja će izbjegavati svako kolebanje i koja će biti vodjena od čvrste ruke, kakve ali politike gosposka kuća ne opaža, koju ali ista smatra nužnom potrebom. Upit žali, što je odstupio ministar vanjskih poslova grof Czerhln, koji se je u okviru savezničke politike u punoj mjeri obazirao na interese saveznika, te istodobno stalno i svrsishodno zastupao interese monarkije, koji je ali bio i oslon svih državi i caru vjerni elementa, kojega trebamo u teškoj borbi sa našim neprijateljima, kao i u opasnim, drživi neprijateljskim agitacijama u unutrašnjosti. Nepokolebivo vjerni caru i dinastiji prate interpelanti sa sve većom bojazni događaje, koji su u stanju, da ugrožavaju ustavnu zaštitu posvećene i nepovredive careve osobe, jer se u istima ne opaža one zaštite i onog sudjelovanja, koje mora da nadje svaka careva politička izjava i svak Njegov politički čin, učinjen u bilo kakvoj formi, u osobi Njegovog odgovornog ministra. Kad bi postojala ova zaštita i ovo sudjelovanje, ne bi se niti moglo misliti na uplive, koji nastoje, da si steknu važnost kraj odgovorne vlade i na koje pučanstvo sa rastućom bojazni misli. Stoga interpelanti pitaju, je li vlada sklona, da prizna i da se po tome i ravna, da odgovornost vlade nije ograničena samo na one vladalačke čine krune, koji zahtijevaju carev potpis, već koja obuhvaća opću političku odgovornost vlade za sve političke izjave i čine krune. — Ministar-predsjednik vitez dr. Seidler je najprije izjavio, da ne može biti govora o uplivima neodgovornih faktora na krunu, te je dodao, da preuzima potpunu odgovornost za sve careve političke čine, bili oni potpisani od ministra-predsjednika ili ne, bili oni izvršeni posredno ili neposredno u okviru njegovog djelokruga. Ako se radi o carevoj osobi, mora ministar da preuzme odgovornost. On je rado pripravan, da to učini, a ako bude od potrebe, da za svoju osobu vuče iz toga i političke posljedice. — Interpelanti opazaju, da se za njihovim upitom ne sakriva namjera, da izazovu krizu u vladi ili da politički položaj još više oteščaju. Upit ide jedino za time, da se autoritativnom izjavom vlade, o opsegu konstitucionalne odgovornosti rastepe bojazan, nastala uslijed događaja posljednjeg doba. — Ministar-predsjednik je ovu izjavu uzeo do znanja, te je izjavio, da prema njegovom mišljenju ima i nositelj krune u konstitucionalnoj državi pravo na osobnu slobodu i slobodno izražavanje misli. Razumije se samo po sebi, da u opseg konstitucionalne odgovornosti ne padaju samo oni čini vlade, koji su takvi već svog oblika radi i koji stoga prema ustavu moraju biti potpisani, već i svi oni čini nositelja krune, koji su čisto političkog karaktera, koji time spadaju u područje vladine djelatnosti, te stoga trebaju ustavnog krića sa strane u to pozvanih faktora. Ministar-predsjednik je dodao, da ovo naziranje po njegovom osvjedočenju odgovara i carevim intencijama.

Događaji na moru.

Beč, 25. (D. u.) Iz stana se ratne štampe javlja: Naše lake pomorske bojne sile poduzele su u posljednje vrijeme više sunaka protiv Otrantskoj česti, ali nijesu kod toga opazile niti prometa sa brodovima, niti stražarskih ladja. Kod izvidjenja, poduzetog od odijela flotile torpedovki u noći od 22. na 23. t. mj., opaženi su i napadnuti u pretpolju u Valoni neprijateljski razarači torpeda. Poštuje kratkog topovskog boja priskočiše u borbu premoćne neprijateljske sile, koje su došle iz alarmovane luke. Boj je bio prekinut izakako je postignut cilj sunka, da se naima uznemiri promet u Otrantskoj česti i da se alarmira neprijateljske ratne luke, u kojih se je neposrednoj blizini vršila borba. Jedan je neprijateljski razarač bio teško oštećen, te je ostao nepomičan. Drugi je krenuo put Valone. Naše jedinice nijesu pretrpjele niti gubitaka, niti su bile oštećene.

Iz Ugarske.

Budimpešta, 25. (D. u.) Polag vijesti večernjih novina iz Budimpešte izgleda, da se je akcija trgovačkog ministra Szterenyia izjalovila. Grof Szterenyi je naime predložio nacrt, e bi se izborna reforma odgodila do jeseni. Ali time nije bila sporazumna niti Tiszova stranka, koja zahtijeva, da se izborna reforma odmah riješi putem kompromisa. Uslijed toga će grof Szterenyi vratiti po svoj prilici svoju misiju. Slika situacije nadopunjuje se današnjim govornim ministra-predsjednika dra. Wekérila, koji se je toplo zauzeo za kompromisno rješenje izborne reforme, te dodao, da bi se sa malo dobre volje dale premostiti sve opreke i da se članovi kabineta, koji su skloni sporazumku, mogu iza demisije slobodno izraziti o svojim osobnim nazorima.

Iz slavenskog svijeta.

Iz Slovenije. „Slovenski Narod“ javlja: Bečki listovi veće, da ne će ove godine biti gorčkog ranog krumpira, jer da polja nijesu mogla biti obradjena radi nestašice marve i radnika. Ali voćke da će za to dati obilno ploda, osobito obećavaju mnogo trešnje, kojih će početkom svibnja biti u Beču sve puno. Ranog krumpira, pripominje „Slovenski Narod“, ne će u istinu biti skoro ništa, jer su u Trstu prigodom stavke utišali glad sa krumpirom, koji je bio određjen za sjeme za Goričku-Gradišku. Kakvu li je štetu prouzročila politička oblast, koja nije imala korist, koju bi bio dao onaj sjemenski krumpir! Ali jer nema krumpira, hoće da imaju barem trešnje. Ali trešnje znadu zobati također Goričani i baš će im dobro doći, kad tako nedostaje živeža. Ali treba za to strogo čuvati voćke, da ne izgine voće sa drveća, prije negoli dozrije. Bude li dovoljno trešanja, u prvom redu poslužit će se njima domaći ljudi. Svježe trešnje, kuhane, u marmeladi, dobro je jelo, koje mora ostati domaćem pučanstvu. Ako pak ih bude suviše, tu jeste naš Trst, koji će trebati trešanja. Za Beč ih ne ćemo imati, jer također Beč nema za nas ništa. To je zbilja već odviše, kako si Nijemci prisvajaju goričku pokrajinu: zemlju nam hoće da uzmu, pojedini nam hoće sve, što budemo izradili. Sa visokih pak mjesta obećavaju nam veću pomoć i bolju budućnost... Sa drugog kraja slovenske zemlje iz Murskoga polja javljaju „Slovenskom Narodu“: Lijepi i rokno je naše Mursko polje između Ljutomerom i Radgonom u Stajerskoj. Selo za selom niza se uz Muru, jedno je ljepše od drugoga i sva su čisto slavenska. Naše su Muropoljke naravno potpisale jugoslavensku deklaraciju. Ali među našim zelenim livadama vijuga se željeznica i njezin duh ne će da vidi, da je to slovenski svijet. Pred kratko čekalo je mnogo ljudi na večernji vlak u Bučevcima. Dodje k blagajni također neki nama nepoznati slovenski gospodini i zahtijeva voznu kartu slovenski. Činovnik mu međutim odrešito odgovori: „To je njemačka zemlja. Tu mora svaki govoriti njemački, koji znade!“ Gospodin je glasno protestirao proti tvrdnji austrijskog činovnika, da je naše Mursko polje njemačka zemlja i proti zahtjevu, da njemački govori. Oglasio se također priprost vojnik i rekao: „Ja se također moram voziti, a ipak ne znam njemački“...

Sa sastanka u Pragu. „Zagr. korresp.“ javlja: Učesnike nedavnoga zbora političkih javnih izjava, u kojima je sudjelovao sav Prag, nije bilo vidjeti mladeži ni sveučilišne ni srednjoškolske. Kad su naši ljudi u čudu pitali češke političke prvake, gdje im je mladež, odgovarali su ovi, da nipošto nije slučajno izostala. To je kod njih stvar načela i političkoga morala, da se mladež neupotrebljava za političke svrhe. Mladež imade učiti i ozbiljno se pripravljati za buduću javni rad, kad će biti pozvana zamijeniti sustale borce narodne. Češki politički prvaci ne daju dirati u mladež, jer im je mnogo do toga stalo, da mladež ostane čista i netaknuta za pozniji javni narodni rad. Mladež se kod Ceha ne smije uvlačiti u dnevnu politiku kao faktor, dok se za razbistravanje često veoma zamršenih pol. trenutanih položaja ne može imati dovoljnoga životnoga iskustva niti potrebnoga razbora za takovo prosudijavanje.

Iz Hrvatske. U Zagrebu traje još uvijek stavka slagara, te ne izlaze nikakvi listovi, osim službenih „Narodnih Novina“ i „Obzora“, ali također ta dva lista izlaze u umanjenom opsegu. Nekoji si listovi pomažu tako, da se štampaju u „Obzorovoj“ štampariji, te upotrebljavaju slog „Obzorov“. — Kako javljaju „Narodne Novine“, predsjednik je hrvatskog sabora, dr. Medaković, savzao sjednicu sabora za današnji dan. Možda će ovaj puta biti saborska sjednica burna, kao što i po običaju. I ako je hrvatski sabor jedini zakoniti i priznati forum, gdje mogu Hrvati govoriti i stvarati odluke, ipak ne moramo biti baš ponosni, da je negdje nekakav hrvatski sabor. Sve što se tamo govori, stvara, zaključuje i odlučuje, tako je šišušno i tako nedostojno velikog vremena u kojemu živimo. Jer uvijek, kad začujemo, da započinje opet djelovanje hrvatskog sabora, ne možemo se oteći osjećaju, da će se opet uzalud halabučiti, uzalud tratiti vrijeme i da će se korisnog učiti

niti veoma malo, a velikog nešto, što bi moglo biti od dalekosežnog značaja, da se ne će učiniti ništa. — Imamo ubogu Istru, gdje narod strada i gine, imamo i Dalmaciju i nesretnu Bosnu, ali ipak možemo reći i uboga Croatia!

Slavenske gróžnje. Pod tim naslovom idonosi „Grazer Tagblatt“: 24. t. mj. posjetili su zastupnici Habermann, Hruha, Korošec, Pogačnik, Stanjke i Tušar ministra-predsjednika kao zastupnici Čeha i Jugoslavena te su pitali, da li je istina, e su njemačke građanske stranke predložile nekoje zahtjeve, uperene protiv Jugoslavena i Čeha i da li je ministar-predsjednik voljan, ispuniti njihove zahtjeve. Ministar je predsjednik priznao, da se je u zadnje doba pregovaralo o poznatim zahtjevima njemačkih stranaka, ali je istodobno izjavio, da nije još pala odluka. O nepravdostima napram jednom narodu ne može biti govora. Zastupnici imenovanih skupina izjavili, e bi svake persekucije pojedinih narodnosti i svako rješenje njemačkih zahtjeva na jednostrani način izazvalo najodlučniji njihov otpor, te bi ugrožavao opstanak parlamenta.

Domace vijesti.

Sjednica o financijskom položaju općine Pula. Jučer bila je kod c. kr. kotarskog poglavarstva rasprava o financijskom stanju općine Pule, kojoj su raspravili prisustvovali zastupnici c. kr. namjesništva i pokrajinske upravne komisije. Isti su tijekom dana pregledali više gradskih zavoda.

Prodaja voznih karata I. i II. razreda. Izdavanje voznih karata I. i II. razreda za jutarnji vlak biva već dan prije između 130—3 sata popodne. Budu li raspoloživa sjedala već dan prije rasprodana, tada se više ne će izdavati vozne karte prije odlaska jutarnjeg vlaka.

Učiteljima. Troškovi učiteljskih deputacija u Trst, Kopar—Buje itd. za pojedince preveliki su. Dužnost je naša da im to podmirimo (platimo), i da se skrbimo i za druge eventualne troškove. Zato svaki od nas spremi u posebni predjelak novčarke maleni primos. Učitelj, koji imadu manje od 100 K plaće na mjesec — ne plaćaju. Do 200 kruna — plati 5 K. Preko 200 K pak 10 K. Svrši akcija — eventualni ostatak ide „Družbi“. Zdravo i Učitelj!

Uredništvo „Hrvatskog lista“ prima stranke, koje žele kojekakvih objašnjenja radi potpora ili kojekakve molbe, slijedom i subotom od 5 do 7 sati poslije podne.

Dopisi iz Istre.

Iz Pazina. Dopis u „Slovencu“. Onaj gospodin iz Pazina, koji je napisao dopis za „Slovenca“ sa na ovom „Italijanske demonstracije u Pazinu“, i koje su bile prenesene u „Hrv. List“ broj 988. mislio si „ala sam ih“. Polagano gospodine! Da ste metnuli onaj dopis u „Resnic.“ — nikome ništa, ali ovako, dozvolite mi, da s Vašom časnom osobom imam jedan maleni račun. Prije svega treba da znadete, gospodine moj, da je općina imala aprovizaciju istodobno, kad i drugi, koje Vi spominjate. Da su ona gospoda, koje Vi unašate u dopis, međusobno veliki prijatelji. A napokon kažem Vam i to; da se meni „nekam čudno zdi“, da inteligencija u Pazinu „tako dolgo, spi“. Mjesto jedne partije „preferansa“, „taroka“, „trešete“, „biljara“ i gozbe, „kje riž z neba pada, a olje z oblaka radič poklada“ — da bi napravili jedno „moško deklaraciju, kaj Vam se zdi ne bi bilo bolje, kaj gospod! Molim Vas gospodine, drugi put kad budete još štogod napisali, molim Vas, pošaljite Vaš dopis „Hrv. Listu“, jer „Slovenca“ ima malo u Pazinu — a naš narod ga uopće ne čita.

Svršavam. Gospodin dopisnik ima riječ. Za uslugu dajem mu honorar od 50 K, ali sa jednim malenim uvjetom, da piše u „Hrv. List“ i da svoje prezime pod dopis metne. Neka se ne boji, da ne ču i ja to drugi put učiniti. Obećajem mu svečano. Torej!

Iz Marčane. Subotu dne 23. travnja 1918. ugrabila nam nemila smrt najvrijednijeg našeg sumještana, ugrabila nam Benjamina De Prato, učitelja građanskic škola u Trstu. Kao grom ošinula je ta vijest sve njegove prijatelje i štovatelje. Ne mogosmo vjerovati, da nam je već mrtav on, koji nam se još za Vazam javljao, i u čijim smo pismima vidjevali još uvijek tračak onog humora, koji je napunjavao njegovu dušu. Pa još uvijek nam je gotovo nevjerovatno, da su danas leđene one žive, plamene oči, iz kojih su negda vrcale iskre, da su za na vijeke zanijemila ona usta, koja su se negda tako slatko smijala. Uzalud ćemo ga o praznicima oćekivati, da se vrati u Marčanu, da nas svojom prisutnošću i svojim humorom razveseli, uzalud ćemo po novinama tražiti „Balotu iz Raše“. Njega više nema! Nije mu bilo sudjeno, da još jednom vidi

svoju „Ladonju“, svoju Marčanu, koju je tako žarko ljubio i za kojom je čeznuo do posljednjega daha. — U premlajeću, kad budu počele „mendule i čerišnje cvitati, a tići kantati“, onda će mi biti bolje, onda će vam doći, — tako nami je bolestan pisao. I mi smo veselo očekivali našeg Benjamina. Mendule su i čerišnje precvitalo, tići već kantaju, ali Tebe, dragi Benjamine, medju nama nije! Kleta sudbino, zašto si tako okrutna, zašto nam ugrabi onako mladog i dobrog Benjamina! Njega više nema medju nama, ali će nam on u živoj uspomeni dugo ostati u našim srcima. Njegov će duh ostati u Marčani, a njegov će hladni grob resiti marčansko cviklje. Vječna mu spomen! Harni Marčanci.

Pr. poslano.*)

Marčana, 25. travnja 1918.

Stovanom

uredništvu „Hrvatski List“

u Puli.

Umoljava se, da na temelju § 19. tisk. zakona izvoll izvršiti čin prije moguće u „Hrvatski List“ ovaj ispravak na dopis iz Marčane od dne 28. ožujka t. g., isti dan tiskan u broju 979, na način, da prije svega nije isti dopis ni pisan ni potpisan bio od pišnog, kao predsjednika ovog općinskog upravnog vijeća, te se ova podopćina ne može nit smije podnipošto tužiti prama općini u Vodnjani, koja kroz vrijeme povratka ovih bjegunaca nije mogla više da učini negoli je učinila. Ako je puljska aprovizacija dala na pomoć svojih goveda da se dovoze iz Vodnjana u Marčanu 3—4 obitelji, to je istinito i za... smo joj osobito zahvalni; to je pako ona učinila pošto drži ovdje nekoliko volova, za koje joj je ova općina dala u zakup dio svojih općinskih dobara uz nisku cijenu i uz uvjet da se pojedinim općinarima nesmije braniti e da istodobno mogu uživati pađu sa onaj malo marve što posjeduju; dakle ne radi se tu o nikakvoj dobrotvornosti već je to uz dogovor sklopljen sa povjerenikom učinjeno. U ovim teškim vremenima ako nam gorespomenuta aprovizacija bude budi kako iskazala svoju pomoć i unaprijed, kad n. pr. ustupkom uz oštećenje par volova mjesečno za klanje, bit ćemo dužni da joj protuusluga iskažemo al što se tiče prava, moramo u svakom slučaju da se obratimo na predstojeću nam općinu u Vodnjani, od koje, moramo u istinu kazati, primamo uvijek od onog malo živeža što joj prispjije, prama broj stanovnika točan dio što nam ide.

Općinsko upravno vijeće.

Presjednik:

Radolović, m. p.

*) Za članke pod gornjim naslovom ne odgovara uredništvo.

Mali oglasnik

Zavod za popravak potplata cipela „Mignon“ traži radnika eventualno samo za nekoliko sati uz dobru plaću.

U trgovačkim pokuststva, Fil. Barbalica, u Sišanskoj ulici, prodaje se novo prispijelo pokuststvo.

Crna kožnata lisnica izgubljena je putem ulice Barbacani, Tegethoff, Sergij Tko ju je našao, možda si držati gotovinu, oko 100 a u njoj se nalaze važni legitimacije, dokumente i tvrde neka izručiti kod nadne uprave.

Traže se ženski za raznažanje novina svaki dan ujutro rano dobru zaslužbu. Obratiti na upravu lista od 5—7 s popodne.

Razglas natječaja.

Vojnička potporna komisija Pula traži pomoć pisarničke sile uz dnevnicu od K 340 i zakonit doplatke skupove.

- Uvjeti: 1. navršenje 18. godine života;
- 2. poznavanje zemaljskih jezika u pismu i govoru;
- 3. neprikoran politički i moralni život.

Ratni oštećenici i molitelji, koji poznaju stenografiju i daktilografiju imati će prednost.

Molbama, koje se inadu do svršetka trav podnesti vojničkoj potpornoj komisiji u Puli, Foro 17, imadu se priložiti školske svjedočbe i već uživane prakse.

Vojnička potporna komisija P

CIJENA lista: U za čitavu god. za polugodište tromjesečno K 360, u daji 12 fil. poj. OGLASNI prim. upravi lista trg

Godina

Službeno slavenskog kl... sjednika veli... upitali ministr... djanske stran... koji traže per... ministar-preds... nagradu za to... njemačke grac... iz gospodске... vjernost... U Narod“ članak... kojem veli: P... članku „Njem... mačke politike... proti Beču i... mora ili ostat... njemačkim n... karakteristično... taboru kipi, i... ličari svoje l... strija je država... vlasću. Njema... mački poduzet... Covjek bi mis... s tim što im... Drugdje se b... privilegovani... prava pravcat... spomena vrije... savjetnik i p... nice, i da svi... lučuju, da li n... varska! Sita i... posta avantura... demonstracije... komu su nap... svima četrima... pogoditi. Veći... penzija takod... poduzeća. Zato... kušaj, koji bi... ustavna i sred... oštru interpela... bi imala omog... struju za „nera... onim faktorim... starinsko drža... prema lex este... zakonom) prije... stranke čine vo... sjednika kneza... sjednicu. Knez... snicom gospod... Windischgrätz... stranci“, izvod... konsekvence, t... Gornje dvije... žargonu novo... mova stranka).... tički krugovi ca... grätz. Prevlad... terorizmu bunt... U taboru vladuje najrad... je danas pridob... čelnik prvi izrek... dosadanjem na... stranaka, Waldr... javno navijesti... vrgne njemačke... nistar je presj... rado sa svojim... vlada, jeste tak... mirovni ugovor... na češkoj i jug... našoj jugoslav... vaju najostrije... banju. Radi tog... Jugoslavenskog... nika, neka pazi... htjeve alpskih... zivalna, osobito... vornika zajedni... Jugoslaveri i... čaju novih perse... parlamentar nikak... ne može zapriječ... gibelji. Našom... menat niti može... izvješća vele, da... razviku, te da se... rovog kabineta... dječih političara... bilo moguće ureč...